

Actieplan 2018-2020

Gevangenis Dendermonde

29/06/2018

Inleiding

In navolging van het Decreet op de organisatie van hulp- en dienstverlening van 8 maart 2013, is dit het derde actieplan opgemaakt in de gevangenis van Dendermonde. Dit plan bouwt verder op de vorige plannen of de acties die daarin ondernomen werden, met aandacht voor nieuwe accenten of projecten.

Voor de totstandkoming werd beroep gedaan op:

- Het beleidsteam (BT)
- Het coördinatieteam (CORT) en bij uitbreiding alle hulp- en dienstverleners
- Input van gedetineerden (focusgroepen najaar + participatie van een fatik aan het CORT)
- Een beknopte omgevingsanalyse
- Input uit de evaluatie van het vorige actieplan
- Beleidsplannen van de verschillende organisaties in het BT

Alle (werk)documenten en verslagen kunnen opgevraagd worden bij de Beleidscoördinator of bij de leden van het Beleidsteam.

Een aantal onderwerpen of thematieken werd niet weerhouden voor dit nieuwe actieplan, maar dat betekent niet dat we er lokaal geen aandacht aan zullen besteden in de komende beleidsperiode. We denken dan bijvoorbeeld aan een drugbeleid, het thema radicalisering, de directe sociale omgeving van gedetineerden, etc.

In de veelheid van uitdagingen die voor ons liggen kozen we er voor om verder te bouwen op de twee grote thema's uit het vorige actieplan, nl. 'Participatie' en de 'Link binnen-buiten'. We werken verder met de eerder geformuleerde Strategische lange termijn doelstellingen, maar formuleerden nieuwe doelstellingen op kortere termijn (eind 2020), telkens verder uitgewerkt met een aantal concrete acties om tot dat doel te komen.

Daarnaast voegden we een nieuwe Strategische doelstelling toe, uiteraard ook verder uitgewerkt in een operationele doelstelling en acties, en dit rond de samenwerking Vlaamse Gemeenschap – Justitie, meer bepaald de samenwerking tussen de hulp- en dienstverleners en het penitentiair bewakingspersoneel.

Graag bedanken we iedereen voor zijn/haar inzet, ideeën, inspiratie en goesting om hier samen voor te gaan. We hopen met dit nieuwe actieplan stappen in de goede richting te zetten, zowel wat de inhoud als de organisatie van onze hulp- en dienstverlening in de gevangenis betreft.

Tinneke Voets (CAW Oost-Vlaanderen), Sabine De Bock (De Rode Antraciet vzw), Niels Jans (VOCVO),
Nathalie Steenhaut (VDAB), Wendy Dossche (CGG Eclips), Vanessa Bury (directie gevangenis) en
Annelies Jans (Beleidscoördinator Vlaamse Overheid)

– Het Beleidsteam gevangenis Dendermonde –

Doelstellingen + acties

(samenvatting, meer details in de actiefiches hierna)

Strategische doelstelling: De participatie van gedetineerden aan activiteiten is verbeterd en de activiteiten sluiten maximaal aan bij de behoeften van de gedetineerden.

Doelstelling 1. Eind 2020 zijn gedetineerden actief betrokken bij de organisatie, uitbouw en bekendmaking van hulp- en dienstverlening.

Actie 1.1 We consulteren gedetineerden i.v.m. verschillende thema's hulp- en dienstverlening.

Actie 1.2 We onderzoeken wat het aandeel is van anderstalige en buitenlandse gedetineerden aan het aanbod, wat hun noden zijn en hoe we hieraan tegemoet kunnen komen.

Strategische doelstelling: Er is continuïteit op het vlak van hulp- en dienstverlening in het traject voor, tijdens en na detentie.

Doelstelling 2. Eind 2020 zijn er meer organisaties betrokken op de hulp- en dienstverlening van gedetineerden.

Actie 2.1 Aan de hand van de sociale kaart/ik kompas vrij gids maken we een inventaris van alle organisaties waar we contact mee willen opnemen.

Actie 2.2 We nemen actief contact op met deze organisaties en plannen een (eerste) verkennend overleg.

Actie 2.3 We bevragen organisaties welk engagement zij willen opnemen t.a.v. onze doelgroep.

Actie 2.4 We plannen infosessies voor gedetineerden samen met een aantal van deze organisaties.

Strategische doelstelling: We versterken de samenwerking tussen de hulp- en dienstverleners en het penitentiair bewakingspersoneel met oog op een breder gedragen hulp- en dienstverleningsaanbod.

Doelstelling 3. Tegen eind 2020 zijn een aantal mogelijkheden verkend die bijdragen tot de samenwerking tussen hulp- en dienstverleners en het penitentiair bewakingspersoneel.

Actie 3.1 We onderzoeken op welke overlegmomenten i.k.v. hulp- en dienstverlening penitentiair bewakingspersoneel kan aansluiten en onder welke (rand)voorwaarden.

Actie 3.2 We optimaliseren onze communicatiemiddelen.

Actie 3.3 We verkennen de mogelijkheden van personeelsvergaderingen (georganiseerd door gevangenisdirectie) i.k.v. hulp- en dienstverlening.

Actie 3.4 We optimaliseren onze onthaalprocedures voor nieuwe medewerkers.

Actie 3.5 We laten als hulp- en dienstverleners onze stem blijvend horen in het veranderingsproces rond 'anders werken' en de nieuwe dagindeling.

Participatie

Strategische doelstelling: De participatie van gedetineerden aan activiteiten is verbeterd en de activiteiten sluiten maximaal aan bij de behoeften van de gedetineerden.

Doelstelling 1: Eind 2020 zijn gedetineerden actief betrokken bij de organisatie, uitbouw en bekendmaking van hulp- en dienstverlening.		
Actie 1.1: We consulteren gedetineerden i.v.m. verschillende thema's hulp- en dienstverlening.		
Duiding	<p>We willen de gedetineerden maximaal betrekken bij de organisatie en planning van het (groeps-)aanbod van hulp- en dienstverlening in de gevangenis van Dendermonde. We gaan blijvend op zoek naar goede methodieken, passend bij de werking en het publiek van een arresthuis. We denken bijv. aan focusgroepen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ad-hoc focusgroepen rond thema's/domeinen H&DV (link ook met thema's in dit actieplan!) met een wisselende samenstelling. • Oproep ruim op voorhand zodat de gedetineerden die geïnteresseerd zijn in het thema, zich kunnen opgeven voor de focusgroep • De timing en inhoud van deze focusgroepen per domein wordt op het CORT vastgelegd 	
Domein	Domein overstijgend	
Betrokkenen	Alle leden van het CORT en beleidsteam	
Trekker	Niels Jans (Onderwijscoördinator, VOCVO)	
Indicator(en)	<ul style="list-style-type: none"> - Organisatie van minstens 3 focusgroepen per jaar, te starten in 2019 - Verslagen van focusgroepen met oplistings van de concrete voorstellen uit de groep. 	
Timing	<ul style="list-style-type: none"> - Timing, inhoud en methodiek focusgroepen te bekijken op het CORT in periode september – december 2018 - Organisatie eerste focusgroep begin 2019 	
Kosten	Drukwerk om de focusgroepen bekend te maken bij de gedetineerden.	

Doelstelling 1: Eind 2020 zijn gedetineerden actief betrokken bij de organisatie, uitbouw en bekendmaking van hulp- en dienstverlening.		
Actie 1.2: We onderzoeken wat het aandeel is van anderstalige en buitenlandse gedetineerden aan het aanbod, wat hun noden zijn en hoe we hieraan tegemoet kunnen komen.		
Duiding	<p>Anderstalige gedetineerden vormen een groep die vaak uitgesloten wordt van het groepsaanbod omwille van de <i>taalbarrière</i>. Het is bijvoorbeeld voor anderstalige gedetineerden niet mogelijk om het groepsaanbod van onderwijs te volgen, behalve lessen Nederlands. Daarnaast bekijken we hoe we meer <i>cultuur-sensitief</i> kunnen werken met gedetineerden met een buitenlandse nationaliteit. We doen dit op basis van de resultaten van het FIP² onderzoek dat onder andere in Dendermonde werd gevoerd.</p> <ul style="list-style-type: none"> • We volgen de resultaten van het FIP² onderzoek op dat in Dendermonde werd gevoerd a.d.h.v. een presentatie van de onderzoekers. We bekijken wat de noden van deze doelgroepen zijn. • We verkennen welke acties we aan de resultaten van dit onderzoek kunnen koppelen en hoe we ons aanbod op deze doelgroep kunnen afstemmen. 	

	Domein	Domein overstijgend
	Betrokkenen	Alle leden van het CORT
	Trekker	Niels Jans (Onderwijscoördinator, VOCVO)
	Indicator(en)	<ul style="list-style-type: none"> - Presentatie en bespreking van de resultaten van het FIP² project op het beleidsteam en op het CORT - Analyse van de conclusies van het onderzoek, verkenning van de acties die we voor Dendermonde kunnen verbinden aan de bevindingen van het project en bijbehorend verslag. - Actieplan op maat van Dendermonde
	Timing	<ul style="list-style-type: none"> - Presentatie resultaten: najaar 2018 - Analyse: voorjaar 2019 - Opmaak actieplan: zomer/najaar 2019
	Kosten	Voorlopig geen, afhankelijk van de acties die hier uit verder vloeien kan er wel een kost zijn.

Link binnen-buiten

Strategische doelstelling: Er is continuïteit op het vlak van hulp- en dienstverlening in het traject voor, tijdens en na detentie.

Doelstelling 2: Eind 2020 zijn er meer organisaties betrokken op de hulp- en dienstverlening van gedetineerden.		
Actie 2.1: Aan de hand van de sociale kaart/ik kompas vrij gids maken we een inventaris van alle organisaties waar we contact mee willen opnemen.		
Duiding	We willen graag meer partners betrekken bij de hulp- en dienstverlening van gedetineerden. We vertrekken vanuit de sociale kaart en/of de 'ik kompas vrij gids' om te bepalen welke organisaties we zullen contacteren (huidige hiaten). Dit alles met de bedoeling om gedetineerden sterker te maken ifv de overgang van binnen naar buiten de gevangenis.	
Domein	Domein overstijgend	
Betrokkenen	Beleidsteam, CORT	
Trekker	Tinneke Voets (Teamverantwoordelijke JWW, CAW)	
Indicator(en)	Lijst met aantal organisaties die we zullen contacteren.	
Timing	Voorjaar 2019	
Kosten	/	

Doelstelling 2: Eind 2020 zijn er meer organisaties betrokken op de hulp- en dienstverlening van gedetineerden.		
Actie 2.2: We nemen actief contact op met deze organisaties en plannen een (eerste) verkennend overleg.		
Duiding	We contacteren de organisaties en plannen een (eerste) verkennend overleg. Tijdens dit overleg informeren we hen over de werking van de gevangenis, doelgroep en de werking van hulp- en dienstverlening. We hebben tijdens dit overleg ook extra aandacht voor 'de first offenders' en wat het aanbod naar hen toe kan zijn.	
Domein	Domein overstijgend	
Betrokkenen	Beleidsteam, CORT, de gecontacteerde organisaties	
Trekker	Tinneke Voets (Teamverantwoordelijke JWW, CAW) en Annelies Jans (Beleidscoördinator, Vlaamse Gemeenschap)	
Indicator(en)	<ul style="list-style-type: none"> - Aantal keer dat er verkennend overleg heeft plaatsgevonden. - Verslaggeving van dit overleg. 	
Timing	September 2019 – februari 2020	
Kosten	Eventuele verplaatsing- en vervoersonkosten, kopieerwerk (info ivm gevangenis, populatie, ...)	

Doelstelling 2: Eind 2020 zijn er meer organisaties betrokken op de hulp- en dienstverlening van gedetineerden.		
Actie 2.3: We bevragen organisaties welk engagement zij willen opnemen t.a.v. onze doelgroep.		
Duiding	We contacteren alle organisaties opnieuw na het verkennend overleg om te horen in welke mate er bereidheid is om zich te engageren t.a.v. onze doelgroep. We proberen te komen tot samenwerking tijdens detentie.	

	Domein	Domein overstijgend
	Betrokkenen	Beleidsteam, CORT, de gecontacteerde organisaties
	Trekker	Tinneke Voets (Teamverantwoordelijke JWW, CAW) en Annelies Jans (Beleidscoördinator, Vlaamse Gemeenschap)
	Indicator(en)	- Aantal organisaties die een engagement willen opnemen zijn gekend - Het engagement is neergeschreven (verslag)
	Timing	Maart 2020 – september 2020
	Kosten	/

Doelstelling 2: Eind 2020 zijn er meer organisaties betrokken op de hulp- en dienstverlening van gedetineerden.		
Actie 2.4: We plannen infosessies voor gedetineerden samen met een aantal van deze organisaties.		
	Duiding	De samenwerking met deze organisaties wordt verder uitgewerkt. Met de organisaties die een engagement willen aangaan, worden (o.a. of bijv.) infosessies voor gedetineerden gepland.
	Domein	Domein overstijgend
	Betrokkenen	Beleidsteam, CORT, de gecontacteerde organisaties
	Trekker	Organisatie-ondersteuner CAW Oost-Vlaanderen
	Indicator(en)	Aantal infosessies die er voor gedetineerden zijn gepland.
	Timing	Vanaf september 2020
	Kosten	Onkosten per infosessie

Samenwerking Vlaamse Gemeenschap - Justitie

Strategische doelstelling: We versterken de samenwerking tussen de hulp- en dienstverleners en het penitentiair bewakingspersoneel met oog op een breder gedragen hulp- en dienstverleningsaanbod.

Doelstelling 3: Tegen eind 2020 zijn een aantal mogelijkheden verkend die bijdragen tot de samenwerking tussen hulp- en dienstverleners en het penitentiair bewakingspersoneel.		
Actie 3.1: We onderzoeken op welke overlegmomenten i.k.v. hulp- en dienstverlening penitentiair bewakingspersoneel kan aansluiten en onder welke (rand)voorwaarden.		
Duiding	We missen op dit moment een stuk begrip en betrokkenheid tussen het werk van hulp- en dienstverleners en penitentiair bewakingspersoneel. Er is heel wat overleg en er zijn verschillende fora, maar waar de kruisbestuiving niet altijd voorzien is. Terwijl dat net een goede manier kan zijn om mekaars werking te (leren) kennen, rekening te houden met verschillende perspectieven en belangen, gemeenschappelijkheden zichtbaar te maken, etc. We denken dat we nog kansen missen op deze manier, en willen dus uitzoeken waar we beambten meer kunnen betrekken volgens interesse, mogelijkheden, ...	
Domein	Domein overstijgend	
Betrokkenen	Beleidsteam, CORT, Directie en PA's	
Trekker	Sabine De Bock (Cultuurfunctionaris, De Rode Antraciet vzw)	
Indicator(en)	<ul style="list-style-type: none"> - Oplijsting van (rand)voorwaarden (bijv. tijdens diensturen of niet) - Overzicht van overlegfora (met doel, deelnemers, etc.) waar beambten aan kunnen deelnemen - Verslag van een bespreking hierover op een directie-PA overleg 	
Timing	Voor de zomer van 2019	
Kosten	/	

Doelstelling 3: Tegen eind 2020 zijn een aantal mogelijkheden verkend die bijdragen tot de samenwerking tussen hulp- en dienstverleners en het penitentiair bewakingspersoneel.		
Actie 3.2: We optimaliseren onze communicatiemiddelen.		
Duiding	<p>Er bestaan reeds een aantal manieren om informatie vanuit de hulp- en dienstverlenende diensten over te brengen naar het bewakingspersoneel. Toch denken we dat deze nog beter aangewend kunnen worden. We willen dus onderzoeken hoe we ze nog beter kunnen inzetten. Dit bijv. door een aantal beambten hierover eens te bevragen.</p> <p>We denken dan aan de Nieuwsflash, de wie-is-wie affiche, de boekjes met het aanbod erin.</p> <p>Wanneer in de loop van de periode van dit actieplan de 7^e sectie zal openen (= administratieve gang met o.a. leslokaal en nieuwe gesprekslokalen), kunnen we dit eveneens aanwenden om communicatie en bekendmaking te optimaliseren</p>	
Domein	Domein overstijgend	
Betrokkenen	Beleidsteam, CORT, hulp- en dienstverleners, enkele beambten	
Trekker	Carlos Da Gloria De Sousa (Bibconsulent, Stad Dendermonde)	
Indicator(en)	<ul style="list-style-type: none"> - Communicatieplan m.b.t. bovengenoemde communicatiemiddelen - Makkelijk hanteerbare sjablonen voor bijv. de Nieuwsflash 	
Timing	Najaar 2018	
Kosten	Drukwerk	

Doelstelling 3: Tegen eind 2020 zijn een aantal mogelijkheden verkend die bijdragen tot de samenwerking tussen hulp- en dienstverleners en het penitentiair bewakingspersoneel.		
Actie 3.3: We verkennen de mogelijkheden van personeelsvergaderingen (georganiseerd door gevangenisdirectie) i.k.v. hulp- en dienstverlening.		
Duiding	Nu en dan worden er personeelsvergaderingen georganiseerd door de gevangenisdirectie, waarbij ze ieder personeelslid bereiken. Mogelijks ligt daar een kans/opportunititeit om een thema m.b.t. hulp- en dienstverlening op de agenda te zetten, gezamenlijke onderwerpen te agenderen, of in interactie te gaan, en zo ineens het volledige personeelskader te bereiken.	
Domein	Domein overstijgend	
Betrokkenen	Beleidsteam, Directie	
Trekker	Vanessa Bury (Inrichtingshoofd, FOD Justitie)	
Indicator(en)	<ul style="list-style-type: none"> - Info over de personeelsvergaderingen (timing, inhoud, frequentie, ...) - Verslag van bespreking/verkennen mogelijkheden i.k.v. hulp- en dienstverlening 	
Timing	Voorjaar 2019	
Kosten	/	

Doelstelling 3: Tegen eind 2020 zijn een aantal mogelijkheden verkend die bijdragen tot de samenwerking tussen hulp- en dienstverleners en het penitentiair bewakingspersoneel.		
Actie 3.4: We optimaliseren onze onthaalprocedures voor nieuwe medewerkers.		
Duiding	<p>We bedoelen hiermee twee onthalen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Onthaal van een nieuwe medewerker hulp- en dienstverlening (introductiemap op punt zetten, meedraaien in shift bij beambten, ...) 2) Onthaal van nieuwe medewerkers bij FOD Justitie in onze gevangenis (info over hulp- en dienstverlening bundelen, duidelijke procedure, ...) 	
Domein	Domein overstijgend	
Betrokkenen	Beleidsteam, Directie, PA's	
Trekker	Annelies Jans (Beleidscoördinator, Vlaamse Gemeenschap)	
Indicator(en)	<ul style="list-style-type: none"> - Vernieuwde introductiemap voor hulp- en dienstverleners met duidelijk omschreven procedure - Introductiemap inzake hulp- en dienstverlening voor nieuw personeel FOD Justitie met duidelijk omschreven procedure 	
Timing	Najaar 2018	
Kosten	Drukwerk	

Doelstelling 3: Tegen eind 2020 zijn een aantal mogelijkheden verkend die bijdragen tot de samenwerking tussen hulp- en dienstverleners en het penitentiair bewakingspersoneel.		
Actie 3.5: We laten als hulp- en dienstverleners onze stem blijvend horen in het veranderingsproces rond 'anders werken' en de nieuwe dagindeling.		
Duiding	Sinds de hele operatie 'anders werken' bij FOD Justitie zijn er een aantal wijzigingen doorgevoerd of nog voorzien. Een aantal werkposten werden anders bedeed of ingezet, avondaanbod H&DV moest worden stopgezet, er komt een administratieve sectie (gesprekslokalen ed) en een nieuwe dagindeling. Allemaal zaken met grote impact op hulp- en dienstverlening. We willen blijvend betrokken zijn bij en een stem hebben in dit (veranderings)proces.	
Domein	Domein overstijgend	

	Betrokkenen	Beleidsteam, Directie, alle hulp- en dienstverleners, alle medewerkers van FOD Justitie gevangenis Dendermonde
	Trekker	Annelies Jans (Beleidscoördinator, Vlaamse Gemeenschap)
	Indicator(en)	<ul style="list-style-type: none"> - Verslagen van overleg m.b.t. deze thematiek (Beleidsteam, directie-PA overleg, ...) - Hulp- en dienstverlening is mee ingeschreven in de plannen, dagindeling, etc.
	Timing	Doorheen het hele actieplan
	Kosten	/

Tijdslijn actieplan midden 2018 - eind 2020

2018					
JULI	AUGUSTUS	SEPTEMBER	OKTOBER	NOVEMBER	DECEMBER
		<i>(BT: stavaza acties, evaluatie aanbod H&DV)</i> Stavaza anders werken (3.5)	CORT: plannen focusgroepen (1.1) Optimaliseren communicatie-Middelen (3.2)	Presentatie resultaten FIP ² (1.2) Optimaliseren onthaalprocedure (3.4)	<i>(BT: stavaza acties, data 2019 vast leggen, evaluatie BT)</i>

2019						
JANUARI	FEBRUARI	MAART	APRIL	MEI	JUNI	
Start focusgroepen (1.1) Mogelijkheden overlegmomenten met PBA's? (3.1)	<i>(BT: stavaza acties)</i> Stavaza anders werken (3.5) Analyse n.a.v. onderzoek FIP ² (1.2) Mogelijkh. Personeels-vergaderingen? (3.3)	Soc. Kaart verkennen, organisaties contacteren (2.1)		<i>(BT: stavaza acties, stavaza afsprakennota CORT)</i>		

2019					
JULI	AUGUSTUS	SEPTEMBER	OKTOBER	NOVEMBER	DECEMBER
	Gesprekken organisaties inplannen (2.2)	<i>(BT: stavaza acties, evaluatie aanbod H&DV)</i> Stavaza anders werken (3.5) Actieplan opstellen n.a.v. FIP ² (1.2)	Evalueren + verder plannen focusgroepen (1.1)		<i>(BT: stavaza acties, data 2020 vast leggen)</i>

2020					
JANUARI	FEBRUARI	MAART	APRIL	MEI	JUNI
Verder plannen focusgroepen (1.1)	<i>(BT: stavaza acties)</i> Stavaza anders werken (3.5)	Bestendigen engagement organisaties soc. Kaart (2.3)		<i>(BT: stavaza acties, opstart opmaak nieuw actieplan 2020-2022)</i>	

2020					
JULI	AUGUSTUS	SEPTEMBER	OKTOBER	NOVEMBER	DECEMBER
	Inplannen infosessies cf. organisaties soc. Kaart (2.4)	<i>(BT: stavaza acties, afronden, opmaak nieuw actieplan 2020-2022, evaluatie aanbod H&DV)</i>	Evalueren + verder plannen focusgroepen (1.1)	Stavaza FIP ² ? (1.2)	<i>(BT: afronden opmaak nieuw actieplan, data 2021 vast leggen)</i>